

Na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o visokom obrazovanju ("Sl. glasnik RS", br. 76/2005, 100/2007 - autentično tumačenje, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 - autentično tumačenje, 68/2015 i 87/2016) i tačke 1. Osnova za kodeks o akademskom integritetu na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji koje je Nacionalni savet za visoko obrazovanje doneo na sednici održanoj 24. oktobra 2016. godine,

- Polazeći od osnovnih principa visokog obrazovanja izraženih članom 4. Zakona o visokom obrazovanju;
- U skladu sa autonomijom univerziteta i fakulteta koju jemči član 72. Ustava RS i član 6. Zakona o visokom obrazovanju;
- Uvažavajući akademske slobode izražene članom 5. Zakona o visokom obrazovanju;
- Želeći da obezbedi dobru naučnu praksu u skladu sa osnovnim etičkim principima i najnovijim naučnim dostignućima;
- Verujući da se akademska čestitost člana akademske zajednice zasniva na samostalnosti u akademskom i naučnom radu, sprovođenju originalnih naučnih istraživanja, predstavljanju sopstvenih rezultata, uz sposobnost nepristrasnog sagledavanja sebe samog u aktivnostima kao člana akademske zajednice i sopstvenih rezultata obrazovnih i naučnih aktivnosti, uz poštovanje rezultata rada drugih lica;
- U cilju očuvanja dostojanstva profesije, unapređivanja moralnih vrednosti, zaštite vrednosti znanja i podizanja svesti o odgovornosti svih članova akademske zajednice

Senat Univerziteta Union na sednici održanoj dana 25.12.2016. godine, doneo je

KODEKS O AKADEMSKOM INTEGRITETU

I. OPŠTI DEO

1. Osnove akademskog integriteta

- 1.1. U društvu sa brzim napretkom nauke i tehnologije ustanove visokog obrazovanja imaju značajnu ulogu u obezbeđenju razvoja nauke, ali i razvoja kadrova, stvaranja opšte klime poverenja u obrazovanje i vrednosti znanja, obrazovanja lica i uzajamnog poštovanja u obavljanju poslova visokog obrazovanja.
- 1.2. Napredak u nauci i obrazovanju može se ostvariti samo poštenim odnosim svih učesnika procesa obrazovanja u zajedničkom naporu da se ovlada znanjima i veštinama.
- 1.3. Vodeći računa o opštem dobru, članovi akademske zajednice su dužni da čuvaju integritet sistema visokog obrazovanja i ove visokoškolske ustanove, te da rade savesno, marljivo, odgovorno i posvećeno, koristeći sva svoja znanja na način na koji najbolje umeju.
- 1.4. Članovi akademske zajednice dužni su da neguju odnose saradnje koji su zasnovani na međusobnom uvažavanju, poštovanju i razumevanju, vodeći računa o interesima ove visokoškolske ustanove i akademske zajednice kao celine.
- 1.5. Članovi akademske zajednice dužni su da svoje obaveze prema studentima, kolegama zaposlenim u ovoj visokoškolskoj ustanovi, kao i kolegama u drugim ustanovama u okviru akademske zajednice izvršavaju odgovorno, savesno i profesionalno, držeći se načela objektivnosti, nepristrasnosti i međusobnog uvažavanja.

- 1.6. Članovi akademske zajednice dužni su da vode računa o interesima visokoškolske ustanove u duhu razvoja akademskih sloboda, a posebno u pogledu argumentovane rasprave, kritike, tolerancije i odgovornog traganja za primerenim rešenjima.
- 1.7. Povećanu odgovornost u ostvarivanju ciljeva obrazovanja i razvoja nauke imaju nosioci naučnih i stručnih zvanja, kao i organi i tela ovog *univerziteta*.
- 1.8. Akademiški integritet obezbeđuje se u profesionalnom i javnom delovanju svih članova akademske zajednice: nastavnog i naučnog osoblja, studenata, vannastavnog osoblja, kao i lica koja učestvuju u radu ovog *univerziteta*, iako nisu zaposleni ili angažovani u radu ove visokoškolske ustanove, zbog čega se ovaj kodeks primenjuje na sva navedena lica.
- 1.9. Postupci predviđeni ovim aktom ne isključuju mogućnost vođenja drugih postupaka predviđenih aktima ove visokoškolske ustanove.

2. Neposredna primena Osnova za kodeks o akademskom integritetu

- 2.1. Principi i norme sadržane u Osnovama za kodeks o akademskom integritetu koje je doneo Nacionalni savet za visoko obrazovanje na sednici održanoj 24. oktobra 2016. godine primenjuju se neposredno i na ovaj *univerzitet*, ako ovim kodeksom nije drugačije predviđeno.
- 2.2. Osnove za kodeks o akademskom integritetu primenjuju se neposredno i na članove akademske zajednice (nastavno i naučno osoblje na Univerzitetu, studente, vannastavno osoblje i druga lica koja su angažovana u radu ove visokoškolske ustanove u aktivnostima obrazovanja ili naučnog rada).

3. Zabrana diskriminacije

- 3.1. Nedoovoljen je svaki oblik diskriminacije u ovoj visokoškolskoj ustanovi, a naročito u postupku vrednovanja uslova profesionalnog napredovanja, kao i u samom postupku napredovanja.
- 3.2. Stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, kao i rezultati u obavljanju određene vrste delatnosti, poslova i zadataka, jedini su relevantni kriterijumi vrednovanja i napredovanja članova akademske zajednice.
- 3.3. Svi članovi akademske zajednice imaju jednake uslove za napredovanje na osnovu procene ispunjenosti profesionalnih obaveza.
- 3.4. Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja među članovima akademske zajednice, a posebno kada se temelji na zloupotrebi položaja institucionalne ili hijerarhijske nadređenosti.
- 3.5. Članovi akademske zajednice dužni su da se drže načela nepristrasnosti i ne smeju da dopuste da stavovi ili mišljenja o pojedincima, društvenim grupama i delatnostima koji nisu utemeljeni na iskustvu ili racionalnim argumentima, već su doneti unapred i zasnovani su na neopravdanim generalizacijama, utiču na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, stručnim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim delatnostima.

II. POSEBNE DUŽNOSTI ČLANOVA AKADEMSKE ZAJEDNICE

4. Dužnosti *Univerziteta*

- 4.1. Univerzitet je dužan da u toku trajanja studija, a posebno na početku prve godine svih nivoa studija koje organizuje, upozna studente sa pravilima akademske čestitosti, pravilima za navođenje ideja i radova drugih autora, odnosno pravilima citiranja i preporučavanja.
- 4.2. *Rektor* obezbeđuje ispunjenje obaveze iz tačke 4.1. ovog kodeksa.
- 4.3. Procena uspešnosti ostvarivanja profesionalnih obaveza i profesionalne kompetencije člana akademske zajednice mora da bude objektivna, nepristrasna i utemeljena na unapred utvrđenim i transparentnim kriterijumima.
- 4.4. Univerzitet vodi evidenciju o izrečenim merama.

5. Dužnosti nastavnika

5.1. Nastavnici su dužni da:

- 5.1.1. Poštuju obrazovne ciljeve, strategije i standarde visokoškolske ustanove;
- 5.1.2. Obezbede reprezentativnost, relevantnost, tačnost, i preciznost sadržaja predmeta i primerenu poziciju predmeta unutar studijskog programa;
- 5.1.3. Teže postizanju i prenošenju kvalitetnih naučnih saznanja iz svoje naučne oblasti i predmeta koji se izvode na studijama;
- 5.1.4. Ponude svim studentima načelno iste mogućnosti za sticanje znanja;
- 5.1.5. Vrednuju rad studenata otvoreno, pravedno, objektivno i blagovremeno;
- 5.1.6. Savesno provere svaki pisani rad studenta i da obrate posebnu pažnju na to da li taj rad sadrži neki od oblika neakademskog ponašanja iz tačke 18. ovih Osnova;
- 5.1.7. Obezbede transparentnost i javnost ispita i objektivnost ocenjivanja.

6. Dužnosti članova akademske zajednice

- 6.1. Članovi akademske zajednice garantuju izvornost radova koje objavljuju, kao i tačnost u prikazivanju i navođenju informacija o poreklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.
- 6.2. Članovi akademske zajednice su dužni da utiču na suzbijanje svakog pokušaja korupcije u visokoškolskoj ustanovi i da prijave svaki takav slučaj, u skladu sa zakonom.
- 6.3. Članovi akademske zajednice dužni su da svoje profesionalne obaveze i akademske dužnosti obavljaju u skladu sa zakonom i nepristrasno. Oni ne smeju da koriste svoj položaj za sticanje bilo kakve koristi ili pogodnosti za sebe ili povezano lice, niti da deluju protiv interesa visokog obrazovanja u celini.
- 6.4. Pri obavljanju svojih profesionalnih obaveza i akademskih dužnosti članovi akademske zajednice dužni su da izbegavaju stvaranje odnosa zavisnosti prema licima koja bi mogla da utiču na njihovu nepristrasnost, a u slučaju da takav odnos već postoji dužni su da ga otklone.
- 6.5. Članovi akademske zajednice dužni su da izbegavaju situacije koje mogu za posledicu da imaju kršenje objektivnosti i nepristranosti, posebno između članova zajednice koji su u uzajamnom hijerarhijskom odnosu, odnosno koji uključuju ocenjivanje tuđeg rada i dostignuća, ili odlučivanje o statusu lica koja su hijerarhijski podređena, njihovom profesionalnom napredovanju, pogodnostima, nagrađivanju ili kažnjavanju.
- 6.6. Članovi akademske zajednice dužni su da izbegavaju sukob interesa.
  - 6.6.1. Sukob interesa je situacija u kojoj privatni interes člana akademske zajednice ili privatni interes sa njim povezanog lica utiče ili može da utiče na zakonito i nepristrasno obavljanje profesionalnih obaveza (donošenje profesionalnih odluka ili preduzimanje profesionalnih radnji) i akademskih dužnosti od strane člana akademske zajednice.
  - 6.6.2. Privatni interes je bilo kakva korist ili pogodnost za člana akademske zajednice ili sa njim povezanog lica.
  - 6.6.3. Povezana lica su lica koja se sa članom akademske zajednice nalaze u posebnom odnosu zasnovanom na braku ili vanbračnoj zajednici, krvnom srodstvu u pravoj liniji, odnosno u pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva, tazbinskom srodstvu zaključno sa drugim stepenom srodstva, odnosu zasnovanom na usvojenju, odnosu kumstva, bliskog prijateljstva ili intimne veze, kao i sva druga lica koja se prema drugim osnovama i okolnostima mogu smatrati interesno povezanim sa članom akademske zajednice.
- 6.7. Član akademske zajednice dužan je da procene o uslovima za profesionalno napredovanje drugih članova zasniva isključivo na kriterijumima koji su relevantni za vršenje profesionalnih obaveza, odnosno na pokazanoj stručnosti, talentu i profesionalnim rezultatima.

III. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI I STRUČNI RAD

7. Zabrane

- 7.1. U naučnoistraživačkom i stručnom radu nije dozvoljeno:

- 7.1.1. Plagiranje;
- 7.1.2. Lažno autorstvo;
- 7.1.3. Izmišljanje i krivotvorenje rezultata; i
- 7.1.4. Autoplagiranje.
- 7.2. Zabrane iz tačke 7.1. ovog kodeksa odnose se na sve pisane radove nastavnog i naučnog osoblja i studenata (seminarski rad, diplomski ili završni rad, master rad, specijalistički rad, magistarski rad, doktorska disertacija, rad u časopisu, udžbenik, monografija, poglavlja u zbornicima i slično).
- 7.3. Zabranjeno je i:
  - 7.3.1. Izmišljanje ili prepravljavanje preporuka i lažno predstavljanje akademskih dostignuća, svojih ili tuđih (U daljem tekstu: Lažiranje);
  - 7.3.2. Traženje ili primanje, za sebe ili za druga lica, poklona ili usluga, ukoliko postoji opravdana pretpostavka da će time biti izvršen uticaj na njihovu objektivnost ili ispunjavanje profesionalnih obaveza (U daljem tekstu: Traženje ili primanje poklona);
- 7.4. Članovima akademske zajednice nije dozvoljeno da:
  - 7.4.1. Koriste, podstiču, pomažu ili tolerišu upotrebu nedozvoljenih sredstava za ispunjavanje predispitnih obaveza i polaganje ispita (U daljem tekstu: Neregularno ispitivanje);
  - 7.4.2. Pristupanje ispitima uslovljavaju zahtevima koji nisu sadržani u elementima studijskog programa, bez opravdanja u promenama koje su u međuvremenu nastupile u odnosnoj oblasti, a posebno da nameću uslove koji njima donose privatnu materijalnu i drugu korist (U daljem tekstu: Odstupanje od studijskog programa).
- 7.5. Članovi akademske zajednice ne mogu obavljati nijedan van-akademski posao ili delatnost koji su u suprotnosti sa njihovim profesionalnim obavezama na visokoškolskoj ustanovi ili utiču na njihov integritet i objektivnost u vršenju akademskih dužnosti (U daljem tekstu: Sukob interesa).
- 7.6. Članovi akademske zajednice ne smeju radnjama i aktivnostima koje proističu iz obavljanja njihovih profesionalnih obaveza i akademskih dužnosti sa sobom povezana lica stavljati u povlašćen položaj u odnosu na druga lica (U daljem tekstu: Privilegovanje).
- 7.7. Neosnovano prijavljivanje za plagijat, lažno autorstvo, izmišljanje i krivotvorenje rezultata, autoplagiranje, netačnost preporuka ili korupciju predstavlja ponašanje kojim se krši Kodeks (U daljem tekstu: lažno prijavljivanje).
- 7.8. Učešće člana organa u postupku predviđenim ovim kodeksom, inokosnih ili kolegijalnih, protivno etičkim standardima predviđenim ovim kodeksom (u daljem tekstu: Neetično ponašanje člana organa)

8. Odgovornost pripadnika akademske zajednice

- 8.1. Za povredu zabrana iz tačke 7.1. pripadnici akademske zajednice snose odgovornost predviđenu ovim kodeksom.
- 8.2. Osim zbog povrede zabrana iz tačke 7.1. ovog kodeksa, pripadnici akademske zajednice snose i odgovornost u slučaju nesavesnog i neodgovornog prikazivanja, odnosno zanemarivanja činjenica u izveštajima o nastavnom i naučnoistraživačkom radu (u referatima za ocenu doktorske disertacije, izbor u zvanje nastavnika ili saradnika i slično).
- 8.3. Posebnu odgovornost ima mentor pri izradi doktorske disertacije, odnosno nastavnik koji vodi studenta kod izrade drugih oblika pisanih radova.
- 8.4. Članovi komisije koji su učestvovali u postupku odbrane rada, pisanju izveštaja i slično, odgovaraju za propuste koji se njima mogu pripisati u krivicu.

9. Plagiranje

- 9.1. Plagiranje je predstavljanje tuđih ideja ili tuđeg rada, u celini ili delovima, bez navođenja izvornog autorstva ili izvornika, odnosno protivzakonito prisvajanje tuđih intelektualnih tvorevina i naučnih rezultata i njihovo prikazivanje kao svojih, a naročito:

- 9.1.1. Doslovno preuzimanje, kao i kopiranje iz elektronskih, štampanih ili rukopisnih izvora teksta drugog autora, odnosno teksta urađenog od strane profesionalne agencije ili drugog lica za potrebe autora ili trećih lica - sa srpskog ili stranog jezika, u delovima (bez obzira na obim) ili u celosti - bez navođenja imena autora i izvora iz kojeg je tekst preuzet, kao i bez jasnog obeležavanja preuzetog dela;
- 9.1.2. Prepričavanje ili sažimanje teksta drugog autora, kao i teksta urađenog od strane profesionalne agencije ili drugog lica za potrebe autora ili trećih lica, iz elektronskih, štampanih ili rukopisnih izvora, sa srpskog ili stranog jezika, u delovima (bez obzira na obim) ili u celosti, bez odgovarajućeg navođenja imena autora i izvora iz kojeg je tekst preuzet, kao i bez jasnog obeležavanja prepričanog dela. Usputno navođenje izvornog autora nije dovoljno. Autor je dužan da obezbedi da se ne stvori pogrešan utisak da su parafrazirane rečenice njegova ideja;
- 9.1.3. Neprecizno citiranje, koje ne sledi pravila citiranja prihvaćena u datoj naučnoj, odnosno stručnoj oblasti, tako da se na osnovu citata ne može pronaći izvor;
- 9.1.4. Predstavljanje ideja drugih autora kao svojih, bez odgovarajućeg navođenja imena autora, odnosno izvora iz koga je tekst preuzet.

10. Lažno autorstvo

- 10.1. Članovi akademske zajednice dužni su da kao autore navode sve i samo one učesnike u procesu nastajanja naučnog, odnosno stručnog rada koji su intelektualno doprineli radu.
- 10.2. Nije dozvoljen ni dosluh između lica uključenih u izradu rada, koji se pokazuje u nedozvoljenoj saradnji između studenata, propustu da se navede primljena pomoć ili propustu da se precizno poštuju pravila o grupnom radu na projektima.
- 10.3. Lažno autorstvo je navođenje kao autora lica koje nije učestvovalo u izradi rada.

11. Izmišljanje i krivotvorenje rezultata

- 11.1. Izmišljanje i krivotvorenje rezultata je delovanje kojim se manipuliše predmetom, opremom ili procesom istraživanja, sa ciljem da rezultati naučnog istraživanja budu namerno podešeni ili tendenciozno protumačeni.
- 11.2. Poseban oblik izmišljanja i krivotvorenja rezultata je nesavesno i neodgovorno prikazivanje činjenica u izveštajima o nastavnom i naučnoistraživačkom radu.

12. Autoplagiranje

- 12.1. Autoplagiranje je ponovno objavljivanje, u delovima ili u celosti, svog ranije objavljenog ili za drugu svrhu iskorišćenog rada kao novog i originalnog, a da nije izričito navedeno da je u pitanju već objavljen ili za drugu svrhu iskorišćen rad.

IV. ODGOVORNOST ZA NEAKADEMSKO PONAŠANJE

13. Oblici neakadenskog ponašanja na koje se primenjuje postupak utvrđivanja odgovornosti

- 13.1. Postupak utvrđivanja neakadenskog ponašanja članova akademske zajednice prema ovom kodeksu primenjuje se na plagiranje, lažno autorstvo, izmišljanje i krivotvorenje rezultata, autoplagiranje, lažiranje, traženje ili primanje poklona, neregularno ispitivanje, odstupanje od studijskog programa, sukob interesa, privilegovanje, lažno prijavljivanje i neetično ponašanje člana organa.
- 13.2. Ne predstavljaju povredu akademskog integriteta radnje proistekle iz greške iza koje stoje časne namere, a koja je dovela do zanemarljivog obima plagijata, odnosno autoplagijata.

14. Organi u postupku utvrđivanja odgovornosti za neakademsko ponašanje

- 14.1. U postupku utvrđivanja odgovornosti za neakademsko ponašanje učestvuju sledeći organi:
- 14.1.1. Etička komisija;
  - 14.1.2. Senat;
  - 14.1.3. Stručna komisija;
  - 14.1.4. Rektor;
  - 14.1.5. Komisija za profesionalnu etiku.
- 14.2. Članovi organa koji učestvuju u postupku predviđenim ovim kodeksom, inokosnih ili kolegijalnih, dužni su da poštuju etičke standarde predviđene ovim kodeksom, a u slučaju povrede tih standarda odgovorni su za njihovu povredu (Odgovornost člana organa).

15. Pokretanje postupka

- 15.1. Zahtev za utvrđivanje neakademskog ponašanja (u daljem tekstu: *zahtev*) mogu podneti zaposleni na visokoškolskoj ustanovi, studenti i druga fizička lica (u daljem tekstu: *akuzatori*), kao i organi i tela visokoškolskih ustanova i naučnoistraživačkih organizacija, kada postoji osnovana sumnja da je rad drugog lica nastao kao rezultat nekog od oblika neakademskog ponašanja.
- 15.2. Zahtev mora biti obrazložen i mora da sadrži dokaze koji ukazuju na neakademsko ponašanje.
- 15.3. Zahtev mora da sadrži lične podatke i potpis podnosioca zahteva, s tim da su ti podaci poverljivi, ukoliko podnosilac to zatraži.
- 15.4. Zahtev se podnosi etičkoj komisiji visokoškolske ustanove u kojoj je lice protiv koga se podnosi zahtev zaposleno ili je bilo zaposleno, završilo studije, odnosno odbranilo rad (u daljem tekstu: *matična ustanova*).
- 15.4.1. Ako su u odbrani rada učestvovali i fakultet i univerzitet, zahtev se podnosi etičkoj komisiji fakulteta ili univerziteta.
- 15.4.2. Podnošenjem zahteva jednoj od ovih komisija gubi se pravo na obraćanje i drugoj komisiji.
- 15.4.3. Ako je zahtev podnet obema komisijama, postupak se vodi pred komisijom kojoj je zahtev podnet ranije, a ako su podneti istog dana, postupak se vodi pred komisijom univerziteta u čijem sastavu je fakultet obavljao delatnost visokoškolskog obrazovanja u vreme kada je rad odbranjen.
- 15.5. U slučaju koautorstva nastavno-naučnih radnika iz dve ustanove ili većeg broja ustanova, zahtev se podnosi etičkoj komisiji u visokoškolskoj ustanovi koja ostvaruje veći udeo u sredstvima kojima se finansira projekat u okviru kojeg je nastao rad čiji je integritet predmet postupka, a ako rad nije rezultat projekta, u ustanovi koju, između involviranih, po hitnom postupku odredi Rektorski savet KONUS-a (Konferencije univerziteta Srbije), odnosno Konferencija akademija strukovnih studija Srbije (KASSS).
- 15.6. U slučaju pozitivnog ili negativnog sukoba nadležnosti između etičkih komisija po drugom osnovu, svaka od etičkih komisija može pozvati podnosioca zahteva da u roku od osam dana od dana povuče jedan od zahteva, a ako to ne učini, etička komisija će odbaciti zahtev koji je njoj podnet.

16. Ispitivanje zahteva pred Etičkom komisijom

- 16.1. Po prijemu zahteva etička komisija proverava da li je ona nadležna za postupanje po zahtevu, da li je zahtev podnelo ovlašćeno lice, da li je zahtev uredan i sadrži sve bitne elemente propisane ovim kodeksom, kao i da li zahtev nije podnet i drugoj etičkoj komisiji u sastavu istog univerziteta.
- 16.2. Ako etička komisija utvrdi da nije nadležna za postupanje po zahtevu ili da zahtev nije podnelo ovlašćeno lice, zaključkom odbacuje zahtev u roku od osam dana od dana prijema.
- 16.3. Ako je zahtev neuredan, etička komisija će u roku od osam dana od dana prijema pozvati podnosioca da dostavi uredan zahtev, ostavljajući mu za to rok od osam dana od dana prijema. Ako podnosilac ne uredi zahtev u ostavljenom roku, etička komisija će odbaciti zahtev u roku od osam dana od steka roka za uređenje.
- 16.4. Ako je etička komisija nadležna za postupanje po podnetom zahtevu, a zahtev je uredan, podnelo ga je ovlašćeno lice i sadrži sve bitne elemente, etička komisija u roku od osam dana od dana

- njegovog prijema dostavlja zahtev licu protiv koga je postupak pokrenut, radi pisanog izjašnjenja u roku od narednih 15 dana. Dostavljanje je moguće i putem elektronske pošte.
- 16.5. Ukoliko etička komisija zaključi da lice protiv koga je postupak pokrenut izbegava da primi zahtev, odnosno da se o njemu izjasni, doneće, u roku ne kraćem od 25 i ne dužem od 30 dana od dana kada joj je zahtev dostavljen, zaključak da postoji osnovana sumnja na postojanje neakademskog ponašanja i nastaviti postupak.
- 16.6. Ukoliko etička komisija već iz samog zahteva, ili nakon izjašnjenja lica protiv koga je zahtev podnet može da zaključi da je zahtev neosnovan, odbiće zahtev.
- 16.7. Prilikom donošenja odluke o odbijanju zahteva, etička komisija razmatra i to da li odbijeni zahtev sadrži elemente lažne, odnosno šikanirajuće prijave i ako proceni da za to postoji sumnja, može da pokrene postupak utvrđivanja odgovornosti podnosioca zahteva podnošenjem zahteva nadležnoj komisiji, a ako je ona sama nadležna za rešavanje po zahtevu, postupak pokreće po službenoj dužnosti.
- 16.8. Etička komisija može da Rektor uputi obrazloženi predlog da suspenduje lice protiv koga je postupak pokrenut do okončanja tog postupka.
- 16.9. Ako zahtev ne bude odbačen ili odbijen u skladu sa prethodnim tačkama, već se može osnovano sumnjati da postoji neakademsko ponašanje koje se sankcioniše ovim kodeksom, Etička komisija u roku od osam dana od dana prijema pisanog izjašnjenja, odnosno dana donošenja zaključka u slučaju nedostavljanja pisanog izjašnjenja, dostavlja zahtev *Senatu Univerziteta* da obrazuje stručnu komisiju.

17. Obrazovanje stručne komisije

- 17.1. Stručna komisija formira se na predlog Etičke komisije.
- 17.2. Stručnu komisiju čine dva člana koje imenuje Nastavno-naučno veće matičnog fakulteta, koji moraju biti iz odgovarajuće ili bliske naučne oblasti, jedan član koga imenuje Senat Univerziteta, koji nije zaposlen u matičnoj ustanovi i jedan član koga imenuje Nacionalni savet za visoko obrazovanje, a koji nije zaposlen u matičnoj ustanovi.
- 17.3. Član stručne komisije ne sme se nalaziti u sukobu interesa.
- 17.4. U sastavu stručne komisije ne mogu da budu nastavnici ili istraživači koji su prethodno napisali pozitivnu recenziju rada, mentor i članovi komisije za ocenu i komisije za odbranu, potpisnici zvaničnih izveštaja, kao ni akuzator.
- 17.5. Nakon prijema zahteva Etičke komisije, predsednik Nastavno-naučnog veća dostavlja zahtev Senatu Univerziteta i Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje da imenuju po jednog člana u sastav stručne komisije.
- 17.6. Nastavno-naučno veće matičnog fakulteta, imenuje dva člana stručne komisije uz njihovu prethodnu ili naknadnu pisanu saglasnost. Saglasnost članova stručne komisije koje imenuje Univerzitet, odnosno Nacionalni savet za visoko obrazovanje obezbeđuju ovi organi i dostavljaju ih kao prilog uz svoju odluku o imenovanju.
- 17.7. Nastavno-naučno veće matičnog fakulteta, na prvoj narednoj sednici, računajući od dana prijema zahteva Etičke komisije, imenuje dva člana stručne komisije.
- 17.8. Smatra se da je stručna komisija obrazovana danom kada je *Rektor* obavešten o imenovanju oba člana stručne komisije koju imenuju Univerzitet i Nacionalni savet za visoko obrazovanje.
- 17.9. *Rektor* rešenjem konstatuje imenovanje stručne komisije i njen sastav, kao i zadatak.
- 17.10. Smatra se da je stručna komisija obrazovana danom dostavljanja rešenja kojim se konstatuje imenovanje stručne komisije članu stručne komisije kojem je najkasnije dostavljena.

18. Rad stručne komisije

- 18.1. Zadatak stručne komisije je da utvrdi da li postoji neakademsko ponašanje u smislu ovog kodeksa, odnosno da li je učinjena neka od povreda zabrane iz tačke 7. ovog kodeksa.

- 18.2. U cilju ostvarivanja zadatka, stručna komisija je ovlašćena da:
- 18.2.1. Vršiti procenu originalnosti neposrednim upoređivanjem ili uzimajući u obzir rezultate softverske analize, ukoliko oceni da je to potrebno, kao i druge metode i standarde, shodno specifičnosti naučne oblasti (uvid u istraživačku dokumentaciju, kao i uvid u prikupljenu, odnosno korišćenu građu i sl.);
- 18.2.2. Stručna komisija može da zatraži mišljenje i od mentora, članova komisije za ocenu i komisije za odbranu, recenzenata, odgovarajućeg stručnog organa visokoškolske ustanove i drugih stručnih lica i tela;
- 18.2.3. Stručna komisija može da pribavlja dokumentaciju koju je predložio akuzator, dokumentaciju za koju smatra da je značajna za odlučivanje, kao i da sasluša lica koja mogu da daju odgovarajuće informacije i izvodi druge dokaze, imajući u vidu opšte principe o dokaznim sredstvima.
- 18.3. Stručna komisija u roku od 60 dana od dana svog obrazovanja dostavlja etičkoj komisiji obrazloženo stručno mišljenje. Na obrazloženi predlog stručne komisije, ovaj rok u izuzetnim slučajevima može biti produžen za dodatnih 30 dana. U ove rokove se ne računa period između 15. jula i 20. avgusta.
- 18.4. Stručna komisija može, u svakoj fazi svoga rada, da *Rektoru* uputi obrazloženi predlog da suspenduje lice protiv koga je postupak pokrenut do okončanja tog postupka.

19. Izveštaj etičke komisije

- 19.1. Na osnovu stručnog mišljenja stručne komisije i pisanog izjašnjenja lica za koje postoji osnovana sumnja da se neakademski ponašalo, etička komisija u roku od 15 dana od dana dostavljanja stručnog mišljenja sastavlja Izveštaj sa mišljenjem i dostavlja ga *Rektoru*.
- 19.2. Ukoliko iz stručnog mišljenja stručne komisije proizlazi i da postoji neakademsko ponašanje mentora, recenzenata ili članova komisije za pisanje izveštaja o nastavnom i naučnoistraživačkom radu, etička komisija će zatražiti od ovih lica da se izjasne o tome po pravilima koja važe za ispitivanje zahteva pred etičkom komisijom, a može zahtevati od stručne komisije da dopuni svoje stručno mišljenje u odnosu na ova lica. Postupak prema ovim licima vodi se na način predviđen ovim kodeksom zbog povrede akademskih dužnosti.
- 19.3. Ukoliko etička komisija utvrdi da nije bilo povrede akademskog integriteta i da se prijava pretežno zasniva na neistinitim navodima, odnosno da sadrži šikanirajuće elemente, pokreneće postupak utvrđivanja odgovornosti akuzatora u skladu sa tačkom 16.7. ovog kodeksa.
- 19.4. Izveštaj etičke komisije *Rektor* odmah dostavlja stručnom organu, radi odlučivanja.
- 19.5. Ako Etička komisija smatra da iza greške koja je učinjena stoje časne namere i zanemarljiv obim plagijata, odnosno autoplagijata mora ovaj stav obrazložiti u izveštaju.

20. Odlučivanje o povredi

- 20.1. *Senat* donosi odluku po izveštaju etičke komisije na prvoj narednoj sednici.
- 20.2. Odlukom se utvrđuje postojanje ili nepostojanje nekog od oblika povrede akademskih dužnosti, odnosno neakademskog ponašanja i čemu se povreda sastoji.
- 20.3. Odluka se dostavlja *Rektoru*.
- 20.4. *Rektor* donosi odluku kojom može izreći za povredu ovog kodeksa sledeće mere:
- 20.4.1. Mere za utvrđeno neakademsko ponašanje u vidu plagiranja, lažnog autorstva, izmišljanja i krivotvorenja rezultata i autoplagiranja (u daljem tekstu: Mere prvog stepena);
- 20.4.2. Mere za utvrđene manje povrede iz tačke 20.4.1. ovog kodeksa ili nemaran odnos prema obavezi korektnog akademskog ponašanja (u daljem tekstu: Mere drugog stepena);
- 20.4.3. Mere za povrede predviđene u tač. 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7. i 7.8. ovog kodeksa (u daljem tekstu: Mere trećeg stepena).
- 20.4.4. Mere prvog i trećeg stepena izriče *Rektor*, a mere drugog stepena *Senat* na predlog *Rektora*.

21. Mere prvog stepena

- 21.1. Mere prvog stepena su:
- 21.1.1. Poništenje diplome o stečenom naučnom nazivu doktora nauka, odnosno odgovarajućeg naziva ili zvanja koji su stečeni odbranom magistarske teze, master rada ili diplomskog rada. Ako diploma na dan donošenja odluke o poništenju nije izdata, poništiće se stečeni naziv, odnosno zvanje, a visokoškolska ustanova ne može izdati diplomu tom licu.
- 21.1.2. Oduzimanje nastavničkog, odnosno saradničkog zvanja. Ova mera se izriče u slučaju ako se saznaju nove činjenice, odnosno pojave dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane zakonom, odnosno ako se utvrdi da radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju rezultat neakadenskog ponašanja. Postupak oduzimanja zvanja pokreće Dekan (*alternativa: Rektor*) pred organom nadležnim za izbor u zvanja, a postupak se sprovodi na način koji je predviđen za sticanje zvanja.
- 21.2. Konačna odluka o meri za utvrđeno neakademsko ponašanje u vidu plagiranja, lažnog autorstva, izmišljanja i krivotvorenja rezultata i autoplagiranja objavljuje se na sednici Nastavno-naučnog veća, Saveta matične ustanove i stručnog organa Univerziteta u čijem je sastavu matična ustanova, kao i na internet stranicama matične i samostalne visokoškolske ustanove.
- 21.3. Oglašavanje iz tačke 21.1.1. realizuje Dekan (*alternativa: Rektor*) nakon konačnosti odluke kojom je poništena diploma odnosno stečeni naziv odnosno zvanje, u roku od 15 dana od dana konačnosti odluke. Danom oglašavanja ništavosti licu na koje se ništavost odnosi prestaju prava i obaveze proistekle po osnovu sticanja diplome koja je poništena, odnosno naziva ili zvanja.
- 21.4. Mere prvog stepena se mogu kumulirati.

22. Mere drugog stepena

- 22.1. Mere drugog stepena su:
- 22.1.1. Opomena.
- 22.1.2. Javna opomena.
- 22.1.3. Javna osuda.
- 22.2. Izbor mere drugog stepena određuje se u zavisnosti od težine učinjene povrede, štete koja je naneta ugledu visokoškolske ustanove, aktivnosti koje je učinilac predložio da će preduzeti u svrhu otklanjanja posledica povreda Kodeksa i procene da će izrečena mera dovoljno uticati na njega da više ne vrši povrede Kodeksa. Odluka mora sadržati obrazloženje zbog čega se određeno ponašanje smatra manjom povredom ili nemarnim odnosom, a ne neakadenskim ponašanjem za koje se izriču mere prvog stepena.
- 22.3. Opomena se izriče učiniocu povrede Kodeksa u vidu pisanog upozorenja bez objavljivanja i unosi se u evidenciju o izrečenim merama upozorenja, ali ne čini sastavni deo dosijea nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili zaposlenog.
- 22.4. Javna opomena se izriče učiniocu povrede Kodeksa, objavljuje se na sednici *Senata* i Saveta matične ustanove i unosi se u dosije nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili zaposlenog.
- 22.5. Javna osuda izriče se učiniocu povrede Kodeksa, objavljuje se na sednici Nastavno-naučnog veća i Saveta matične ustanove i *Senata* Univerziteta, kao i na internet stranicama matične i samostalne visokoškolske ustanove, a unosi se u dosije nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili zaposlenog.
- 22.6. Javna opomena i javna osuda objavljuju se odmah po konačnosti odluke kojom su izrečene, o čemu se stara Dekan, odnosno Rektor.
- 22.7. Mere drugog stepena se ne mogu kumulirati.

23. Mere trećeg stepena

- 23.1. Mere trećeg stepena su:
- 23.1.1. Opomena.
- 23.1.2. Javna opomena.

- 23.1.3. Javna osuda.
- 23.1.4. Disciplinske mere predviđene propisima o radu.
- 23.1.5. Raskid ugovora koji je osnov angažovanja u visokoškolskoj ustanovi.
- 23.2. Opomena, javna opomena i javna osuda realizuju se na način predviđen tač. 23.3, 23.4. i 23.5. ovog kodeksa.
- 23.3. *Rektor* može odlučiti da se inicira pokretanje postupka radi izricanja disciplinske mera u skladu sa propisima o radu, ako se povreda može kvalifikovati kao povreda radne discipline u skladu sa propisima kojima se uređuju radni odnosi.
- 23.4. Licu koje je angažovano po drugom osnovu, a ne po osnovu radnog odnosa može se jednostrano raskinuti ugovor o odgovarajućem angažovanju. Otkaz ugovora realizuje *Rektor* u roku od osam dana od dana konačnosti odluke kojom se izriče mera raskida ugovora.
- 23.5. Mere trećeg stepena se mogu kumulirati.

24. Pravni lekovi i konačnost odluke

- 24.1. Lice protiv kojeg je izrečena mera i akuzator mogu u roku od 15 dana od dana prijema odluke podneti žalbu Komisiji za profesionalnu etiku.
- 24.2. Prilikom razmatranja žalbe, Komisija za profesionalnu etiku može da zatraži i dodatna objašnjenja u pisanom obliku od svih učesnika u postupku i drugih stručnih lica.
- 24.3. U roku od 60 dana od dana prijema žalbe, Komisija za profesionalnu etiku donosi odluku kojom potvrđuje ili preinačuje prvostepenu odluku, ili je poništava i vraća na ponovno odlučivanje.
- 24.4. Odluka Komisije za profesionalnu etiku dostavlja se licu protiv kojeg je izrečena mera, akuzatoru, matičnoj ustanovi i Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje.
- 24.5. Odluka Komisije za profesionalnu etiku je konačna.
- 24.6. Matična ustanova dužna je da konačnu odluku kojom se izriče mera za povredu Kodeksa u roku od osam dana od dana konačnosti prosledi Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje.

25. Ponavljanje postupka

- 25.1. U slučaju pojavljivanja novih činjenica koje su od značaja za donošenje odluke, a koje nisu bile poznate dok je vođen postupak utvrđivanja neakademskog ponašanja, Etička komisija može, po podnošenju obrazloženog zahteva ili na sopstvenu inicijativu, pokrenuti obnovu toga postupka.
- 25.2. Obnovljeni postupak vodi se na način predviđen ovim kodeksom za odlučivanje o povredi obaveza koje proističu iz povrede Kodeksa.
- 25.3. Ako se u obnovljenom postupku donese drugačija odluka od one koja je doneta u prvobitnom postupku, prvobitna odluka će se staviti van snage.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

26. Obrazovanje i rad Etičke komisije

- 26.1. Senat je dužan da formira Etičku komisiju u roku od 30 dana od dana stupanja ovog kodeksa na snagu.
- 26.2. Etička komisija ima 5 člana iz reda nastavnika u zvanju redovnog profesora.
- 26.3. Mandat članova Etičke komisije iznosi 3 godine.
- 26.4. Član Etičke komisije može biti razrešen iz opravdanih razloga.
- 26.5. U slučaju prestanka mandata člana Etičke komisije, *Senat* je dužan da izabere novog člana u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.
- 26.6. Etička komisija ima predsednika.
- 26.7. Predsednik je najstariji član Etičke komisije.
- 26.8. Etička komisija odlučuje većinom od ukupnog broja glasova.
- 26.9. Sednice Etičke komisije zakazuje i vodi predsednik.

26.10. O toku sednice vodi se zapisnik.

27. Obrazovanje i rad Komisije za profesionalnu etiku

- 27.1. Senat je dužn da formira Komisiju za profesionalnu etiku u roku od 30 dana od dana stupanja ovog kodeksa na snagu.
- 27.2. Komisija za profesionalnu etiku ima 5 člana iz reda nastavnika u zvanju redovnog profesora.
- 27.3. Mandat članova Komisija za profesionalnu etiku iznosi 3 godine.
- 27.4. Član Komisija za profesionalnu etiku može biti razrešen iz opravdanih razloga.
- 27.5. U slučaju prestanka mandata člana Komisija za profesionalnu etiku, **Senat** je dužn da izabere novog člana u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.
- 27.6. Komisija za profesionalnu etiku ima predsednika.
- 27.7. Predsednik je najstariji član Komisije za profesionalnu etiku.
- 27.8. Komisija za profesionalnu etiku odlučuje većinom od ukupnog broja glasova.
- 27.9. Sednice Komisija za profesionalnu etiku zakazuje i vodi predsednik.
- 27.10. O toku sednice vodi se zapisnik.

28. Započeti postupci

- 28.1. Započeti postupci utvrđivanja odgovornost za povrede predviđene ovim kodeksom nastaviće se po odredbama ovog kodeksa.
- 28.2. Spisi formirani u dosadašnjem postupku dostaviće se Etičkoj komisiji u roku od 30 dana od dana stupanja ovog kodeksa na snagu radi nastavljanja postupka.

29. Obaveza dostavljanja kodeksa

- 29.1. Dekan je dužan da ovaj kodeks dostavi Univerzitetu u roku od sedam dana od dana donošenja.
- 29.2. Univerzitet je dužan da u roku od 60 dana od dana prijema Kodeksa ustanovi da li je Kodeks usklađen sa Osnovama za kodeks o akademskom integritetu na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji i prosledi ga, uz mišljenje o usklađenosti, Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje.
- 29.3. Univerzitet je dužan da dostavi svoj kodeks Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje u roku od 60 dana od dana objavljivanja Osnova za kodeks o akademskom integritetu na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji na sajtu Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje.

30. Prestanak važenja normi

- 30.1. Norme opštih akata *Univerziteta* koje su u suprotnosti sa ovim kodeksom prestaju da važe danom njegovog stupanja na snagu.

31. Stupanje kodeksa na snagu

- 31.1. Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na sajtu Univerziteta.

REKTOR
UNIVERZITETA UNION
Prof. dr Gordana Vukelić
